

ผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่อง ศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Result of Visual Art Learning Management in Creative Arts
by Project-Based Learning for Grade 5th Students

ภัทรพร กงแก้ว (Pattaraporn Kongkaew)* ดร.ศิริพงษ์ เพียศิริ (Dr.Siribhong Bhasiri)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่อง ศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ 2) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สาระทัศนศิลป์ เรื่องศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบ (บริคุตต์วิทยาคม) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 17 คน เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนผลงานเฉลี่ย 15.36 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.09 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สาระทัศนศิลป์ เรื่องศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$, $SD. = 0.07$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.53$, $SD. = 0.43$) ด้านบรรยากาศ ($\bar{X} = 4.48$, $SD. = 0.38$) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$, $SD. = 0.30$)

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the results of visual art learning management in creative arts by project-based learning for grade 5th students to have an average score of no less than 70% and the number of students who passed the criteria of 70% and 2) to study satisfaction of the results of visual art learning management in creative arts by project-based learning. The target group of the research was 17 people in grade 5 students who were studying in the 2nd semester of the academic year 2018 at Anubamsamrongthab (borikutvitayakhun) school. The research is pre-experimental design. The result of the research showed that 1) the students had an average grade of 15.36 scores or 88.09% and 17 students who passed the criteria were 100% which was higher than the determined criteria and 2) the overall satisfaction of students towards the results of visual art learning management in creative arts by project-based learning was at the highest level ($\bar{X} = 4.49$, $SD. = 0.07$), sorted from the most to the least as follows: benefits ($\bar{X} = 4.53$, $SD. = 0.43$), atmosphere ($\bar{X} = 4.48$, $SD. = 0.38$) and learning activities ($\bar{X} = 4.45$, $SD. = 0.30$).

คำสำคัญ: ผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ ศิลปะสร้างสรรค์ โครงงานเป็นฐาน

Keywords: The result of visual art learning management, Creative arts, Project-Based learning

*นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนศิลปะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

การพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มุ่งเน้นที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญทั้ง 5 ประการ ดังนี้คือ 1.ความสามารถทางด้าน การสื่อสาร 2.ความสามารถในด้านการคิด ทั้งการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ และการคิด อย่างเป็นระบบ อันจะทำให้ไปสู่การสร้างองค์ความรู้และสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจทั้งที่เกี่ยวกับตนเองและเกี่ยวกับ สังคมได้อย่างเหมาะสม 3.ความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5.ความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การจัด กระบวนการเรียนรู้จะต้องมีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของ ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) ใช้การจัดการเรียนการสอนที่เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ซึ่งสอดคล้องกับ John Dewey (อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2542) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) เด็กมีโอกาส ทดลองอย่างอิสระจากวัสดุสิ่งของ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ปรากฏจากการสอนหรือยึดยึดความรู้อาจจากผู้ใหญ่ เด็กจะได้ เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก เป็นการเรียนรู้โดยค้นพบความรู้ใหม่จากการลงมือทำด้วยตนเอง เด็กจะเกิดความภาคภูมิใจ ในความรู้ที่เขาค้นพบ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน จึงถือได้ว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีการหนึ่งที่จะ ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้และทักษะ การนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานมาใช้ จะช่วยเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริงได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีครูเป็นคณกระตุน แนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจเลือกเรื่องตามความสนใจของนักเรียนเอง เพื่อ ตอบสนองความสงสัยในสิ่งที่ยากู้ซึ่ง การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานสามารถทำได้ในทุกสถานศึกษา (สุชาติ วงศ์สุวรรณ, 2542 อ้างถึงใน ลริตา บุญทศ, 2557)

กลุ่มสาระศิลปะ (ทัศนศิลป์) ได้น้อมรับนโยบายของทางโรงเรียนโดยการนำโครงงานคุณธรรมเรื่อง “อนุบาลวัย ใส่ใส่ใจขยะ” ไปขยายผลสู่ห้องเรียน ซึ่งผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในรายวิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) ได้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ในชั้นเรียนวิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) พบว่า ผู้เรียนจำนวนหนึ่งยังขาดการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาพร้อมกัน ขาดการ วางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ ทางผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน เป็นฐาน โดยมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนจะได้ฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบอย่างมี ขั้นตอน มีการวางแผนในการทำงานหรือฝึกการแก้ไขปัญหาอย่างมีระบบ ตลอดจนสามารถดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงตาม วัตถุประสงค์ และเห็นคุณค่าของผลงานที่ตนเองและกลุ่มสร้างสรรค์ขึ้น

จากความเป็นมาและสำคัญดังกล่าวและจากการศึกษาหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร รูปแบบการสอนต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานเป็นแนวทางที่จะพัฒนาการเรียนการสอนวิชา ศิลปะให้เกิดกระบวนการการทำงานร่วมกันของผู้เรียนสูงขึ้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานมีการทำงานเป็น กระบวนการหรือลำดับขั้นทั้ง 6 ขั้นอย่างชัดเจน ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพิ่มเติม ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้อย่างมีลำดับขั้น ฝึกการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ฝึกการทำงาน เป็นกลุ่ม ตลอดจนผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษาได้อย่างเข้าใจ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่องศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ว่าเป็นอย่างไร

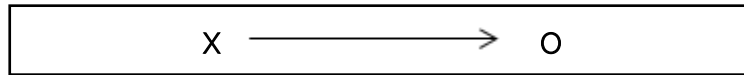
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่อง ศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาศิลปะ(ทัศนศิลป์) เรื่องศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองต้น (Pre-Experimental Design) โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่ม และทดลองหนึ่งครั้ง (One Shot Case Study) เขียนเป็นสัญลักษณ์ดังนี้

โดยที่ X แทน การจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์โดยใช้โครงงานเป็นฐาน
O แทน การประเมินผลงานการสร้างสรรคงานศิลปะและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนอนุบาลลำโรงทา(ปริศุตต์วิทยาคุณ) ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 17 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ การจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะ(ทัศนศิลป์) โดยใช้โครงงานเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ศิลปะสร้างสรรค์ จำนวน 9 แผน ใช้เวลา 24 ชั่วโมง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลงาน คือ แบบประเมินผลงานนักเรียน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ คือ แบบประเมินความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 9 แผน ใช้เวลา 24 ชั่วโมง ขณะดำเนินการจัดการเรียนรู้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตรวจผลงานนักเรียนตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
3. เมื่อดำเนินการจัดการเรียนรู้ครบทั้ง 9 แผนแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะโดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน แล้วนำข้อมูลที่ได้ออกไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการวัดและประเมินผลงานนักเรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นทั้ง 9 แผน โดยนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าร้อยละ (Percentage) เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 3 ด้าน 10 ข้อหลังจากที่จัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผนเสร็จสิ้นแล้ว โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับความพึงพอใจที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่อง ศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะ สาระทัศนศิลป์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำโพงทาบ (บริคุตต์วิทยาคุณ) โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน จากหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ศิลปะสร้างสรรค์ มีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 คะแนนจากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน

คะแนนเต็ม	คะแนนผลงาน			จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ
	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ร้อยละ (%)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)		
200	15.36	88.09	5.19	17	100

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนจากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐานของนักเรียนจำนวน 17 คน จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน มีคะแนนเต็ม 200 คะแนน พบว่า นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 17 คน มีคะแนนผลงานเฉลี่ยเท่ากับ 15.36 ของคะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 88.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 5.19 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาศิลปะ(ทัศนศิลป์) เรื่องศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการสอบถามนักเรียนจำนวน 17 คน ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศิลปะ(ทัศนศิลป์)โดยใช้โครงงานเป็นฐาน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน จากหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ศิลปะสร้างสรรค์ มีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศิลปะ(ทัศนศิลป์)โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ผลการประเมิน
ด้านบรรยากาศ				
1	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.53	0.51	มากที่สุด
2	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	4.35	0.70	มากที่สุด
3	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.41	0.61	มากที่สุด
4	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.59	0.50	มากที่สุด
5	บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย	4.53	0.71	มากที่สุด
รวม		4.48	0.38	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
6	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.35	0.07	มากที่สุด
7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์	4.47	0.51	มากที่สุด
8	กิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างอิสระ	4.53	0.62	มากที่สุด
รวม		4.45	0.30	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
9	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.53	0.62	มากที่สุด
10	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.53	0.72	มากที่สุด
รวม		4.53	0.43	มากที่สุด
รวมทั้งหมด		4.49	0.07	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศิลปะ(ทัศนศิลป์)โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำโรงทาบบริคุตต์วิทยาคุณ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และเมื่อพิจารณาเป็นด้านต่าง ๆ จากมากไปหาน้อย ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ตามลำดับ

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

1 ผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ เรื่องศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำโพง (บริคุตต์วิทยาคุณ) พบว่า จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน มีคะแนนเต็ม 200 คะแนน มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 17 คน มีคะแนนผลงานเฉลี่ยเท่ากับ 15.36 ของคะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 88.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 5.19 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องมาจากในปัจจุบันการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นรูปแบบหนึ่งของ Child-centered Approach ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่ เป็นเรื่องที่น่าสนใจและรู้สึกสบายใจที่จะทำ นักเรียนได้รับสิทธิในการเลือกว่าจะตั้งคำถามอะไร และต้องการผลผลิตอะไรจากการทำงานชิ้นนี้ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปสรรคและจัดประสบการณ์ให้แก่แก่นักเรียน สนับสนุนการแก้ไขปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้แก่แก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิภาดา บรรทมพร (2553) ได้ศึกษาค้นคว้าผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีผลต่อการพัฒนานักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน การศึกษาค้นพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้นโดยนักเรียนทั้ง 30 คนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกรอบการวิจัย คือ นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม โดยลักษณะของการเรียนรู้แบบโครงงาน คือ ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ของตนเอง เชื่อมโยงกับชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมจริง มีฐานจากการวิจัย หรือ องค์ความรู้ที่เคยมี ใช้แหล่งข้อมูล หลายแหล่ง ผังตรงด้วยความรู้และทักษะบางอย่าง (embedded with knowledge and skills) ใช้เวลามากพอในการสร้างผลงาน และมีผลผลิตเป็นการจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริงเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง ผู้เรียนจะได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา รู้จัก การทำงาน รู้จักการวางแผน ฝึกการคิดวิเคราะห์ ฝึกการทำงานร่วมกันและสามารถสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเองโดยวิธีการหลายรูปแบบมาผสมผสานกัน ซึ่งสอดคล้องกับดุขุฎิ โยเหลาและคณะ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบบูรณาการ

2 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลำโพง (บริคุตต์วิทยาคุณ) อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 เนื่องจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการใช้ประโยชน์ของวัสดุเหลือใช้ภายในโรงเรียน ซึ่งช่วยประหยัดงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์และช่วยให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและดีขึ้น ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง อันเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับ พรทิพา ศรีวงษ์ (2552) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงาน การศึกษาค้นพบว่า นักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ในด้านเจตคติและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านทักษะคิดเป็นร้อยละ 94.44 ด้านความรู้คิดเป็นร้อยละ 87.04 และด้านสรรภาพทางกายคิดเป็นร้อยละ 79.63

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว; 2542

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว; 2551.

ดุขฎิ โยเหลา และคณะ. การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุด ความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะ
แห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ ความสำเร็จของโรงเรียนไทย. กรุงเทพฯ: ทิพย์
วิสุทธิ์; 2557.

ทิศนา ขมมณี. การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โมเดล ชิปปา (CIPPA Model). วารสารวิชาการ
2542; 2(5): 29.

พรทิพา ศรีวงษ์. ผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้
รูปแบบการสอนแบบโครงงาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน].
ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น; 2552.

ลริตา บุญทศ. การศึกษาความสามารถในการประกอบอาหารเรื่อง อาหารประจำชาติอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน]. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น; 2557.

วิภาดา บรรทมพร. ผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อการพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา]. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น; 2553.